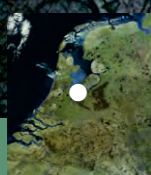

Terrein Huizen, Naarden

Huizen

Gooise Noordflank

Terrein Huizen is onderdeel van het natuurmonument Gooise Noordflank. Dat is gevormd in het pleistoceen, van 2,58 miljoen tot 11,7 duizend jaar geleden. Tijdens een van de ijstijden ontstond dit stuwwallenlandschap.

In de directe omgeving zie je engen (verhoogde akkers), loofbos, naaldbos en schrale graslanden. De engen ontstonden door steeds weer schapenmest over de arme zandgrond uit te strooien.

De eikenhakhoutbossages zijn helaas verdwenen.

Hoogtepunten zijn verschillende tafelbergen, waaronder de Eukerberg die 14 meter hoog is.

Tot 1932 was hier open (zee)water: Huizen was een van de vissersdorpen aan de Zuiderzee waar bokkingen werden gerookt en schelpen werden gebrand tot ongebluste kalk. Door de aanleg van de Afsluitdijk is van de zoutwaterflora en -fauna vrijwel niets meer over; nu is het zoete Gooimeer vooral een belangrijke rustplaats voor trekvogels.

Al(le) generaties welkom

In 1927 begon de aanleg van de Afsluitdijk, die de Zuiderzee in het IJsselmeer veranderde, én kocht de NTKC het terrein in Naarden dat ik nu betreed. Het werd toen al twee jaar gepacht en kostte fl. 3.412 (oftewel ruim € 1.500)! Terwijl ik de Zuiderzeeballade neurie, wandel ik terreincommissaris Arjan en zijn zoon Timo tegemoet op dit oudste NTKC-terrein.

Tekst: Nienke Onkenhout. Foto's: Vincent Tollenaar, Jeroen van de Ven, Bert Brilleman, Gera Weber en Lidian

Ze staan al te wachten bij de Donkelaar, het huisje voor meneer Donkelaar, die tot zijn dood in 1971 ruim veertig jaar voor dit terrein zorgde. Zoals het terrein er nu uitziet, is voor een flink deel aan hem te danken. Toen hij ouder werd en geregeld moest rusten, werd speciaal voor hem een huisje gebouwd. Nu doen kampmeesters hier meestal de inschrijving. 'Helaas is het wel een nieuw huisje – het origineel is door brand verloren gegaan', vertelt Arjan. 'Ik vind het wel mooi dat er zo goed voor zo'n bepalende figuur werd gezorgd.'

Bridsweijtje

In het zonnetje beginnen we onze rondgang. 'Huizen' heeft de vorm van een uitgerekte driehoek waarvan de korte zijde aan het Gooimeer grenst. Als je vanaf de Donkelaar een rechte lijn trekt naar het water, ligt links het stuk dat in 1927 is verworven. De rest van het terrein kon drie jaar later worden aangekocht en daarmee werd het bijna 3,1 hectare groot. Hoeveel mensen zouden hier het plezier van kamperen hebben ontdekt? Op de februaridag dat ik hier ben, kampeert er niemand, maar afgaand op het aantal overnachtingen hoort Huizen tot de top drie van populairste NTKC-terre-

nen. Het gebied is onderdeel van de EHS, de ecologische hoofdstructuur. Dat heeft overigens niet direct gevolgen voor het beheer, behalve bij het water. Dat stuk onderhouden we in nauw overleg met Staatsbosbeheer.

De tentenveldjes die we passeren blijken allemaal namen te hebben. Arjan: 'Het eerste weijtje is het bridsweijtje, zo genoemd ter herinnering aan – inderdaad – een bridspaar dat hier een rustige huwelijksnacht hoopte te hebben. Maar er liepen iets meer mensen langs dan gehoopt!'

Bomen van na 1945

We komen bij de kampvuurkuil waar bijzondere dieren wonen: ringslangen! Ze kruipen in de bladerhopen die we expres voor ze laten liggen en ook in de houtvoorraad is er weleens een aangetroffen. Ze zijn niet giftig, je schrikt alleen nogal als je er een tegenkomt.

Bij de ingang naar de kampvuurkuil zien we trouwens nóg een herinnering aan Donkelaar: een markante rode beuk. Arjan weet: 'Hij was socialist, vandaar dat hij juist met deze boom werd geëerd. Er staan sowieso veel verschillende bomen op Huizen, vrijwel allemaal na 1945 geplant. In de Tweede

Van half mei tot half september kun je hier met een kano of een surfplank het water op

Wereldoorlog is dit gebied bijna volledig kaal gehaald voor de luchtafweer. Na de oorlog zijn gewoon alle bomen neergezet die we konden krijgen: eik, berk, beuk, douglasspar, jeneverbes, hulst en zelfs acacia. En die doen het allemaal goed. We hebben hier, aan het begin van de Utrechtse Heuvelrug, vooral arme zandgrond, maar in de loop van de jaren is er een dikke humuslaag ontstaan waar de bomen en ook het gras van profiteren. Dat gras werd in het verleden wel met kalk en kunstmest gevoed, dat doen we nu op een veel natuurlijker manier. We verticuteren, dat helpt ook goed tegen het mos dat hier uitbundig groeit.'

Gletsjer

Rond het kleine toiletgebouw liggen de grotere tentvelden; aan de westkant daarvan zien we een indrukwekkende beukenstoel. 'Het zijn meer dan tien bomen die daar zo'n veertig jaar terug 'tijdelijk' zijn neergezet. En nu laten we ze daar natuurlijk staan. Trouwens een prima schuilplaats als het begint te regenen, de eerste twee uur blijf je droog.'

We komen bij de zandklif aan de rand van het terrein die ooit door een gletsjer is opgestuwd en nu weliswaar wat is afgekalfd, maar toch: een heuse klif van een meter of zes hoog. Hiervandaan heb je uitzicht over het Gooimeer en Almere. Het is wonderlijk te bedenken dat hier ooit een zoute zee was, met eb en vloed, géén riet en wél een strand – daar heb ik NTKC-foto's van gezien. Nu is er de afgang naar de steiger door het riet naar het zoete water, één van de leukste dingen van Huizen. Van half mei tot half september kun je hier met een kano of een surfplank het water op. Dat de steiger is toegestaan is bijzonder, want de rietkraag is Natura 2000-gebied.

Mooi wandelen kun je onder meer bij de **Ankeveense Plassen** (ontstaan door turfwinning) of langs 8 buitenplaatsen rond het **bezoekerscentrum** van Natuurmonumenten in 's Graveland. 's Zomers zijn er **vaarexcursies** met de boswachter op het Naardermeer.

Cultuur snuiven? Het **Singer Museum** in Laren heeft moderne kunst. Bij **Beeld en Geluid** in Hilversum bewaren ze het Nederlands audiovisueel erfgoed. Ook kun je er zelf optreden als tv-presentator én ontdekken welke verleidingstechnieken de media gebruiken.

Ridders kunnen terecht in het **Muiderslot**. Je kunt ook het **Vestingmuseum** van Naarden bezoeken (elke zondag om 13.00 uur een gratis rondleiding). Of ga naar **Pampus**, met de veerboot vanaf Muiden. Gewoon lekker spelen kan in **speeltuin Oud Valkeveen**.

De mooiste **vogels** vind je gewoon op en naast het terrein: goudhaantje en goudvink, bos- en ransuil, boompieper en braamsluiper.

Vogelvriendelijk

De flora en fauna zijn door het zoete water erg veranderd in de afgelopen negentig jaar, maar sommige dieren zijn gebleven of zelfs weer terug. 'Zo nu en dan komt de zeearend uit de Oostvaardersplassen langs', vertelt Arjan. 'Er zijn veel karpers, misschien komt 'ie daarop af. Verder zijn we erg blij met de uilen. We hebben ransuilen en zelfs een bosuil in de buurt. Sowieso hebben we heel veel vogels. We helpen ze ook, door allerlei soorten nestkastjes op te hangen. Dit doet een van onze leden in samenwerking met Vogelwerkgroep Het Gooi' (zie p. 10). Als om Arjans uitspraak te bevestigen, vliegen er een paar goudhaantjes langs.

Al wandelend langs de dode oefenboom voor spechten en het bankje waarachter niet gekampeerd mag worden ('zodat iedereen van het uitzicht kan genieten') komen we op het oostelijke deel waar caravans kunnen komen. 'Heel vroeger was hier allemaal eikenhakhout. Daar is – ook buiten ons terrein – niet veel van over. Blijkbaar vond men dat te veel werk. Er staan nu 'gewone' eiken aan de andere kant van de afscheiding én een stuk met kerstboompjes. Trouwens, over werk gesproken: tijdens de werkweekenden doen we elke keer één stuk van het terrein heel goed. Dat vinden we prettiger dan elke keer alles een beetje. Zo heeft de Caravansectie recent een vrijwel dichtgegroeid stuk klif onder handen genomen, net als het stuk naar de rietkraag van het Gooimeer', vertelt Arjan.

Terwijl de merels, mezen en roodborstjes ons om de oren vliegen, lopen we via het grote toiletgebouw ('We hebben een eigen biologisch waterzuiveringssysteem, dus nóóit chemische middelen of zout gebruiken!') weer naar ons startpunt, de Donkelaar. En terwijl we staan na te praten, arriveert toevallig gewaardeerd clublid Wim Visser voor een rondje over het terrein. Drie generaties staan daar bij elkaar: Wim, Arjan en Timo. Ik hoop dat ook na hen nog veel generaties zullen leren kamperen én genieten op dit terrein aan de voormalige Zuiderzee.

Sleutelfiguur

Wandelend kun je sleutel van Huizen worden opgehaald bij de wandelers van de Beukenvan. Maar de klippenbaai en ook zijn laatste zijn van trekken. Stads van half jaar kamperen. Kamperen op de sluis. Het opstellen bij overname van Marcel Visser.

Als jullie daarmee geholpen zijn, doet we dit maar NTKC graag. Ik hoop wel dat het een beetje van de natuur situatie naar wekken. Het is belangrijk worden dat het de klippenbaai is, met het riet naar 't veld. Dit doet slecht als het riet terug naar de klippenbaai. Het is belangrijk dat de volgende deur maar dan staan ze op ons terrein, nu voor het riet. In het kastje zit ook de achterkant van de deur, dat heeft ook niet iedereen in de gaten!

Gelegenheid om het kamperen te bekijken heeft Marcel eigenlijk nog niet gehad, maar hij belooft iedereen van alle heren met de. Vooral met de riet naar de klippenbaai wel nieuwsgierig.

Marcel heeft zelf ook ervaring met kamperen, maar anders dan de gemiddelde NTKC'er. 'Ik ben veel bij antennes geweest met de hangloze. Dat hadden we gewoon een kastje en een aggregaat. Dat jufte ook in de kan in een tentje kroepen, daar moet ik echt niet aan denken.'